

Dosarul nr. 3ra-849/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. C.Vîrlan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Bostan, V.Mihaila, A.Minciuna)

DECIZIE

9 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Ana Erpay și Zafer Erpay împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea eliberării permisului de ședere provizoriu,

împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Ana Erpay și Zafer Erpay, a fost casată hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost pronunțată o hotărâre nouă, de admitere a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 23 august 2018, Ana Erpay și Zafer Erpay au depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (în continuare Ministerul Afacerilor Interne) și Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (în continuare Biroul migrație și azil) cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea eliberării permisului de ședere provizoriu.

În motivarea acțiunii, reclamantii au indicat că din 25 iulie 2003 se află în căsătorie, care a fost înregistrată atât în Turcia, cât și în Republica Moldova. Din relațiile de căsătorie au rezultat un copil: fiul Efe Erpay, născut la xxxx.

Reclamanții au mai indicat că în perioada anilor 2006 – 2015 au locuit în Turcia, iar din anul 2015, inițial Ana Erpay, după care și Zafer Erpay s-au mutat cu traiul în Republica Moldova.

Au menționat că la 15 mai 2015 și, respectiv la 22 iulie 2015 au fost reținuți de către organele de drept ale Republicii Moldova, fiind învinuiți în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165, 206 și 220 Cod penal, iar după eliberarea din arest, au inițiat procedura legală de reîntregire a familiei.

Conform avizului nr. 37 din 6 aprilie 2018 a Biroului migrație și azil cu privire la aprobarea solicitării de reîntregire a familiei, a fost aprobată solicitarea de reîntregire a familiei a cetățenei Republicii Moldova, Ana Erpay pentru membrul de familie (soț) Zafer Erpay, cetățeanul Republicii Turcia.

Cu toate că a fost aprobată solicitarea de reîntregire a familiei, ulterior prin decizia nr. 2599 din 29 mai 2018, în temeiul art. 8 alin. (1) lit. h) al Legii nr. 200 din 16.07.2010, Biroul migrație și azil i-a refuzat cetățeanului Turciei, Zafer Erpay acordarea dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei.

Din considerentul că autoritatea publică competentă a examinat cererea de acordare a dreptului de ședere provizorie formal și neglijent, reclamanții au depus la 28 iunie 2018 în adresa Biroului migrație și azil cerere prealabilă, solicitând revocarea deciziei de refuz în acordarea dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei și acordarea cetățeanului Turciei, Zafer Erpay a dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei, prin eliberarea permisului de ședere respectiv, însă prin răspunsul din 2 august 2018, cererea a fost respinsă cu menținerea deciziei nr. 2599 din 29 mai 2018, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune în instanța de judecată.

Ana Erpay și Zafer Erpay au solicitat anularea deciziei nr. 2599 din 29 mai 2018 a Biroului migrație și azil și obligarea pârâtului de a elibera pe numele lui Zafer Erpay a permisului de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova pentru reîntregirea familiei.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Ana Erpay și Zafer Erpay a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ana Erpay și Zafer Erpay, a fost casată hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost pronunțată o hotărâre nouă, de admitere a acțiunii, fiind dispusă anularea deciziei nr. 2599 din 29 mai 2018 a Biroului migrație și azil. S-a obligat Biroul migrație și azil de a elibera pe numele lui Zafer Erpay permisul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova pentru reîntregirea familiei.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, la 10 aprilie 2019 Biroul migrație și azil a contestat-o cu recurs nemotivat, iar la 18 mai 2019 cu recurs motivat, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel ce constituie obiectul prezentului recurs cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referințele depuse în cadrul judecării cauzei în întâmpinarea cererilor de chemare în judecată și apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel în mod eronat a interpretat normele de drept material prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. h) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16 iulie 2010.

Ca urmare, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâre neîntemeiată de admitere a acțiunii (f.d.114,121-123).

Prin referința depusă la 26 iunie 2019, Ana Erpay și Zafer Erpay au solicitat respingerea recursului depus de Biroul migrație și azil cu menținerea deciziei instanței de apel.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că decizia instanței de apel ce constituie obiectul prezentului recurs a fost adoptată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ. Respectiv, termenul de declarare al recursului urmează fi calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 martie 2019 (f.d.108). Astfel, recursul nemotivat declarat la 10 aprilie 2019 (f.d.114) și cel motivat declarat la 18 mai 2019 (f.d.121) sunt în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ examinând admisibilitatea recursului declarat de Biroul migrație și azil a considerat că acesta este admisibil, motiv pentru care a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiu aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Astfel, după cum denotă actele cauzei, Zafer Erpay (cetățean al Turciei) și Ana (Guțu) Erpay (cetățean al Republicii Moldova) au încheiat la 25 iulie 2003 căsătoria în Republica Turcia, aceasta fiind trecută și în Registrul actelor de stare civilă al Republicii Moldova sub nr. 883-t la 2 octombrie 2003, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie al OSC Chișinău cu nr. 0235689 anexat la dosar (f.d.16), iar din relațiile de căsătorie au rezultat un copil: fiul Efe Erpay, născut la xxxx (f.d.17).

Conform avizului nr. 37 din 6 aprilie 2018 a Biroului migrație și azil cu privire la aprobarea solicitării de reîntregire a familiei, a fost aprobată solicitarea de reîntregire a familiei a cetățenei Republicii Moldova, Ana Erpay pentru membrul de familie (soț) Zafer Erpay, cetățeanul Republicii Turcia (f.d.24).

La fel, s-a constatat că ulterior la 3 mai 2018 Ghișeul Unic de documentare al Biroului migrație și azil, a recepționat cererea depusă de către cetățeană Republicii Moldova, Ana Erpay cu privire la acordarea dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei soțului Zafer Erpay, însă prin decizia nr. 2599 din 29 mai 2018, în temeiul art. 8 alin. (1) lit. h) al Legii nr. 200 din 16.07.2010, Biroul migrație și azil i-a refuzat cetățeanului Turciei, Zafer Erpay acordarea dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei (f.d.26).

Nefiind de acord cu decizia nominalizată, la 28 iunie 2018 Ana Erpay și Zafer Erpay au depus în adresa Biroului migrație și azil cerere prealabilă, solicitând revocarea deciziei de refuz în acordarea dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei și acordarea cetățeanului Turciei, Zafer Erpay a dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei, prin eliberarea permisului de ședere respectiv (f.d.27), însă prin răspunsul din 2 august 2018, cererea a fost respinsă cu menținerea deciziei nr. 2599 din 29 mai 2018 (f.d.28), motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune în instanța de judecată (f.d.2).

Înaintând prezenta acțiune împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Biroului migrație și azil, reclamantii Ana Erpay și Zafer Erpay au solicitat anularea deciziei nr. 2599 din 29 mai 2018 a Biroului migrație și azil și obligarea pârâtului de a elibera pe numele lui Zafer Erpay a permisului de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova pentru reîntregirea familiei (f.d.2-6).

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță s-a pronunțat în favoarea netemeinicii acțiunii pe care a respins-o ca nefondată (f.d.73-77).

Judecând apelul, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 27 martie 2019, a admis apelul declarat de Ana Erpay și Zafer Erpay, a casat hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a pronunțat o hotărâre nouă, de admitere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că deși prin decizia nr. 2599 din 29 mai 2018 a Biroului migrație și azil s-a făcut trimitere la prevederile art. 8 alin. (1) lit. h) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16 iulie 2010, instanței de apel nu i-a fost prezentată nici o decizie/sentință definitivă care ar dovedi vinovăția reclamantului în cele imputate. Or, din actele cauzei nu rezultă faptul că în privința solicitantului de permis de ședere provizoriu pentru reîntregirea familiei ar fi fost emisă o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă ce ar constatat vinovăția acestuia în cele imputate în ordonanța privind punerea sub învinuire.

Astfel, Biroul migrație și azil la examinarea cererii privind acordarea dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei urma să țină cont de prezumția nevinovăției în privința lui Zafer Erpay, iar temeiul de refuz invocat - art. 8 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010, nu este aplicabil în speța dată, din care considerent acțiunea a fost considerată întemeiată și admisă în sensul formulat (f.d.108-111).

Instanța de recurs analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția dată de către instanța de apel contravine circumstanțelor cauzei, pe când concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii ca nefondate a acțiunii este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă care de rând cu alte legi a completat Legea contenciosului administrativ (în vigoare la data examinării cauzei).

În conformitate cu art. 32 alin. (1) și alin. (5) lit. b) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16 iulie 2010 (în continuare Legea nr. 200 din 16 iulie 2010), pentru acordarea dreptului de ședere provizorie, străinul trebuie să adreseze autorității competente pentru străini, cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de expirarea termenului pentru care i s-a acordat dreptul de aflare, o cerere în acest sens. Decizia privind refuzul acordării dreptului de ședere provizorie se emite în cazul în care: există vreunul din motivele de nepermite a intrării pe teritoriul Republicii Moldova prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b), c), d), e), g), h), i), j), k) și l).

La rândul său, conform art. 8 alin. (1) lit. h) din aceeași lege, străinilor nu li se permite intrarea pe teritoriul Republicii Moldova dacă au introdus ori au încercat să introducă ilegal în Republica Moldova alți străini, ori sînt implicați în traficul de ființe umane.

Raportând normele legal enunțate la circumstanțele litigiului dedus judecății, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea respingerii acțiunii ca nefondate, or, conform ordonanței procurorului în Procuratura sectorului Botanica, mun. Chișinău, Liliana Rusnac din 17 iulie 2015, Zafer Erpay a fost pus sub învinuire, incriminându-i-se comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d), art. 206 alin. (1) și art. 220 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii infracțiunii), care prevăd traficul de ființe umane, traficul de copii și proxenitism.

În această ordine de idei, nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul reclamantilor Ana Erpay și Zafer Erpay, preluat greșit de instanța de apel, precum că la examinarea cererii privind acordarea dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei, Biroul migrație și azil urma să țină cont de prezumția nevinovăției în privința lui Zafer Erpay, deoarece din actele cauzei nu rezultă faptul că în privința solicitantului de permis de ședere provizoriu pentru reîntregirea familiei ar fi fost emisă o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă ce ar constatat vinovăția acestuia în cele imputate în ordonanța privind punerea sub învinuire, cu atât mai mult că ordonanța privind punere sub învinuire nu echivalează cu o sentință definitivă de condamnare.

Or, art. 8 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 care a stat la baza emiterii deciziei privind refuzul în acordarea lui Zafer Erpay a dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei nu prevede ca temei de refuz în acordarea dreptului de ședere hotărârea judecătorească de condamnare definitivă ori a unui act intrat legal în vigoare, ci reglementează expres că străinilor nu li se permite intrarea pe teritoriul Republicii Moldova dacă sînt implicați în traficul de ființe umane.

Colegiul reține că având în vedere politica statului pentru prevenirea, suprimarea și pedepsirea traficului de persoane, prin noțiunea implicat în traficul de ființe umane în sensul art. 8 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010, este suficient faptul că persoana să fie atrasă/inclusă/implicată într-un proces sau într-o acuzație cu privire la traficul de ființe umane și nu neaparat să fie condamnată printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru faptele imputate.

Respectiv, în speță există o bănuială rezonabilă precum că Zafer Erpay ar fi implicat la comiterea faptelor ilegale incriminate în ordonanța de punere sub învinuire, din care considerent instanța de fond corect a constatat că motivul invocat de Biroul migrație și azil în vederea emiterii deciziei privind refuzul în acordarea lui Zafer Erpay a dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei este unul just, or, orice organizare statală presupune existența unor reguli de conduită, care alcătuiesc ordinea de drept în acel stat și în baza cărora se desfășoară întreaga viață socială.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține că conform art. 6 alin. (4³), 274 alin. (1) în coroborare cu art. 280 alin. (1), art. 281 alin. (1) și art. 65 alin. (1), Cod de procedură penală, bănuială rezonabilă reprezintă suspiciunea care

rezultă din existența unor fapte și/sau informații care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregătește comiterea unei infracțiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane și că nu există alte fapte și/sau informații care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei.

Organul de urmărire penală sau procurorul sesizat în modul prevăzut în art.262 și 273 dispune în termen de 30 de zile, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă cel puțin o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală, informînd despre aceasta persoana care a înaintat sesizarea sau organul respectiv.

În cazul în care există suficiente probe că infracțiunea a fost săvârșită de o anumită persoană, organul de urmărire penală întocmește un raport cu propunerea de a pune persoana respectivă sub învinuire. Raportul cu materialele cauzei se înaintează procurorului.

Dacă, după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialelor cauzei, procurorul consideră că probele acumulate sînt concludente și suficiente, el emite o ordonanță de punere sub învinuire a persoanei.

Învinuitul este persoana fizică față de care s-a emis, în conformitate cu prevederile prezentului cod, o ordonanță de punere sub învinuire.

Circumstanțele respective în plus justifică că decizia nr. 2599 din 29 mai 2018 a Biroului migrație și azil contestată la caz a fost adoptată cu respectarea legii, procedurii, competenței și temeiuri de a fi anulată nu sunt.

De menționat că lui Zafer Erpay nu i s-a refuzat intrarea sau aflarea pe teritoriul Republicii Moldova sau față de acesta nu au fost întreprinse acțiuni în vederea interzicerii aflării pe teritoriul Republicii Moldova, or, aflarea ultimului pe teritoriul statului este absolut indispensabilă, întrucât acesta este obligat a se prezenta la organul de urmărire penală sau instanța de judecată în vederea examinării cauzei penale inițiate în privința sa.

Astfel, Colegiul reține ca întemeiată poziția primei instanțe, care a elucidat pe deplin circumstanțele legale, respingînd acțiunea ca nefondată, iar instanța de apel greșit a admis acțiunea.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu aprecierea eronată a probelor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a menține hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Ana Erpay și Zafer Erpay împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea eliberării permisului de ședere provizoriu.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Victor Burduh

Nina Vascan